

Opłaty za korzystanie ze środowiska

Opłaty za korzystanie ze środowiska, obok administracyjnych kar pieniężnych, stanowią środki finansowo-prawne ochrony środowiska. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.) ujednoliciła zasady naliczania i uiszczania opłat, którymi zostały objęte wszystkie elementy korzystania ze środowiska, a mianowicie:

1. Wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza:

- z kotłowni,
- z procesów technologicznych, np.: malowanie, lakierowanie, spawanie, obróbka drewna, galwanizacja, wyrób masy bitumicznej, wędzenie itp.,
- ze spalania paliw przez środki transportu,
- z przeładunku benzyn silnikowych,
- z chowu lub hodowli drobiu.

(szczegóły niżej)

2. Wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, tj.:

- pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych wody opadowe lub roztopowe ujęte w systemy kanalizacyjne,
- wody chłodnicze,
- wody pochodzące z chowu i hodowli ryb,
- wody zasolone.

(szczegóły niżej)

3. Pobór wód podziemnych i powierzchniowych wód śródlądowych i morskich wód wewnętrznych. *(szczegóły niżej)*

4. Składowanie odpadów. *(szczegóły niżej)*

Do ponoszenia ww. opłat zobowiązane są podmioty korzystające ze środowiska:

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska DZIAŁ
II Definicje i zasady ogólne

Art. 3.

20) podmiocie korzystającym ze środowiska – rozumie się przez to:

- a) przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.2) oraz przedsiębiorcę zagranicznego w rozumieniu art. 5 pkt 3 tej ustawy, a także osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- b) jednostkę organizacyjną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
- c) osobę fizyczną niebędącą podmiotem, o którym mowa w lit. a, korzystającą ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia;

Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej
(Dz.U. 2013, poz. 672, t.j.)

Art. 4. 1. Przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

2. Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

3) przedsiębiorca zagraniczny – osobę zagraniczną wykonującą działalność gospodarczą za granicą oraz obywatela polskiego wykonującego działalność gospodarczą za granicą.

W przypadku składowania odpadów podmiotem korzystającym ze środowiska, obowiązany do ponoszenia opłat jest posiadacz

odpadów w rozumieniu przepisów ustawy o odpadach, czyli ten kto faktycznie nimi włada. Podmiotem zobowiązanym do naliczania i uiszczania opłat za składowanie odpadów jest przede wszystkim zarządzający składowiskiem odpadów, ale w niektórych sytuacjach (opisanych poniżej) obowiązek ten dotyczy innych posiadaczy odpadów, którzy gospodarują nimi niezgodnie z przepisami prawa.

Podmiot korzystający ze środowiska **ustala we własnym zakresie wysokość należnej opłaty i wnosi ją, bez wezwania**, na rachunek urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska.

***Wyjątek** stanowią opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów z eksploatacji urządzeń (zgodnie z ww. ustawą przez urządzenia rozumie się niestacjonarne urządzenie techniczne, w tym środki transportu). W tym drugim przypadku opłaty należy wnosić na rachunek urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce rejestracji podmiotu korzystającego ze środowiska.*

Opłatę ustaloną według stawek obowiązujących w okresie, w którym korzystanie ze środowiska miało miejsce, należy wnieść do **31 marca danego roku** po upływie każdego **rocznego okresu sprawozdawczego**. Stawki opłat ulegają corocznej zmianie.

W tym samym terminie - 31 marca danego roku podmiot zobowiązany jest do przedstawienia marszałkowi województwa wykazu zawierającego zbiorcze zestawienie informacji i danych o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat **za dany rok** zgodnie z ustalonym wzorem, każdorazowo wypełniając Załącznik Nr 1.

Wyjątek od tej zasady dotyczy podmiotów ponoszących opłatę za

odprowadzane ścieki pochodzące z chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych - wnoszą oni opłatę w terminie 2 miesięcy po zakończeniu okresu od dnia 1 maja do dnia 30 kwietnia następnego roku, czyli do końca czerwca.

Podmioty te przekazują wykaz do końca miesiąca następującego po zakończeniu okresu od dnia 1 maja do dnia 30 kwietnia następnego roku, czyli do końca maja.

Zgodnie z art. 289 ustawy Prawo ochrony środowiska nie wnosi się opłat z tytułu tych rodzajów korzystania ze środowiska, których: roczna wysokość **nie przekracza 800 zł.**

Jednak zwolnienie z obowiązku wniesienia rocznej opłaty nie zwalnia z obowiązku składania wykazów o zakresie korzystania ze środowiska.

Zgodnie z art. 292 **ustawy Prawo ochrony środowiska** w przypadku braku wymaganego pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub pozwolenia na pobór wód lub odprowadzanie ścieków od wód lub do ziemi podmiot ponosi opłaty podwyższone o:

- od 1.01.2009 r. - 500% (wymiar x 6).

Inaczej jest w przypadku opłat podwyższonych za składowanie odpadów. *(szczegóły niżej)*

Marszałek województwa wymierza, na podstawie własnych ustaleń lub wyników kontroli wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska:

- opłatę w drodze decyzji, jeśli podmiot korzystający ze środowiska nie przedłożył wykazu zawierającego informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat,

- opłatę w drodze decyzji w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy opłatą należną a wynikającą z wykazu, jeżeli zamieszczone w wykazie informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat nasuwają zastrzeżenia.

Naliczone opłaty należy uiścić w terminie do 31 marca danego roku na konto:

Województwo Podlaskie
Bank Ochrony Środowiska S.A. Oddział w Białymstoku
Nr 47 1540 1216 2001 4405 2403 0001

Na przelewie należy podać nazwę i adres płatnika, rodzaj korzystania ze środowiska, okres którego wpłata dotyczy; jeżeli wpłata dotyczy kilku rodzajów korzystania ze środowiska, należy podać odrębne kwoty, np. za pobór wód, za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza itd.; w przypadku wpłaty po terminie należy wyodrębnić kwotę odsetek.

STAWKI OPŁAT

Do wyliczania opłat za korzystanie ze środowiska należnych **za rok 2009** mają zastosowanie następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska na 2009 rok (Dz.U. z 2008 r., Nr 196, poza. 1217)

Do wyliczania opłat za korzystanie ze środowiska należnych **za rok 2010** mają zastosowanie następujące akty prawne:

- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 18 sierpnia 2009 r. w

sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na 2010 rok (M.P. z 2009 r., Nr 57, poza. 780)

Do wyliczania opłat za korzystanie ze środowiska należnych **za rok 2011** mają zastosowanie następujące akty prawne:

- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2010 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na 2011 rok (M.P. z 2010 r., Nr 74, poz. 945)

Do wyliczania opłat za korzystanie ze środowiska należnych **za rok 2012** mają zastosowanie następujące akty prawne:

- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 26 września 2011 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na 2012 rok (M.P. z 2011 r., Nr 94, poz. 958)

Do wyliczania opłat za korzystanie ze środowiska należnych **za rok 2013** mają zastosowanie następujące akty prawne:

- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2012 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na 2013 rok (M.P. z 2012 r., poz. 766)

Do wyliczania opłat za korzystanie ze środowiska należnych **za rok 2014** mają zastosowanie następujące akty prawne:

- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na 2014 rok (M.P. z 2013 r., poz. 729)

Do wyliczania opłat za korzystanie ze środowiska należnych **za rok 2015** mają zastosowanie następujące akty prawne:

- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 11 sierpnia 2014 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na 2015 rok (M.P. z 2014 r., poz. 790

WPROWADZANIE GAZÓW LYB PYŁÓW DO POWIETRZA

Opłaty ponosi się za emisję:

- ze spalania paliw w kotłach,
- z procesów technologicznych, np.: malowanie, lakierowanie, spawanie, obróbka drewna, galwanizacja, wyrób masy bitumicznej, wędzenie itp.,
- ze spalania paliw przez środki transportu,
- z przeładunku benzyn silnikowych,

w przypadku zastosowania rozwiązań technicznych o udokumentowanej skuteczności redukcji $n(\%)$ do obliczenia opłaty stosuje się współczynnik $(100 - n)/100$,

- z chowu lub hodowli zwierząt.

PRZYKŁADY

Transport (str. 1, str. 2, str. 3)

Przeładunek benzyn

Spalanie w kotłowni (str. 1, str. 2)

Spalanie - ładunki i procesy technologiczne

POBÓR WÓD

Opłaty ponosi się za:

- pobór wody podziemnej,
- pobór wody powierzchniowej śródlądowej,
- pobór morskich wód wewnętrznych.

Podmiot wypełnia odpowiednią tabelę wzoru wykazu zawierającego informacje o ilości i jakości pobranej wody podziemnej i powierzchniowej oraz informacje o wysokości należnych opłat – załącznik nr 3 oraz podstawowy załącznik nr 1 zawierający zbiorcze zestawienie informacji.

WPROWADZANIE ŚCIEKÓW DO WÓD LUB DO ZIEMI

Opłaty ponosi się za:

- wprowadzanie do wód lub do ziemi, ścieków komunalnych, bytowych lub przemysłowych,
- wprowadzanie wód chłodniczych,
- wprowadzanie wód opadowych lub roztopowych pochodzących z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni ujętych w systemy kanalizacyjne, z wyjątkiem kanalizacji ogólnospławnej,
- wprowadzanie wód zasolonych,
- wprowadzanie wód wykorzystanych na potrzeby chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych.

Podmiot wykonuje sprawozdanie wypełniając Załącznik Nr 1 wzoru wykazu oraz odpowiednią tabelę z Załącznika Nr 4, uwzględniając:

- ilość, stan i skład ścieków wprowadzanych do wód i do ziemi,
- wielkości, rodzaj i sposób zagospodarowania terenu, z którego odprowadzane są wody opadowe lub roztopowe ujęte w systemy kanalizacyjne pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych, w tym z centrów miast, terenów przemysłowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów o trwałej nawierzchni,
- wielkości produkcji ryb innych niż łososiowate oraz innych organizmów wodnych i powierzchni użytkowej stawów.

SKŁADOWANIE ODPADÓW

Podmiotem korzystającym ze środowiska, obowiązany do ponoszenia opłat za korzystanie ze środowiska w zakresie składowania odpadów jest posiadacz odpadów w rozumieniu przepisów ustawy o odpadach, czyli ten kto faktycznie nimi włada.

Opłaty za składowanie odpadów ponosi:

- zarządzający składowiskiem odpadów
- posiadacz odpadów, które są składowane w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym lub magazynujący odpady bez wymaganej decyzji określającej miejsce i sposób ich magazynowania.

Opłatę za składowanie odpadów ponosi się za umieszczenie odpadów na składowisku odpadów, z zastrzeżeniem art. 293 ust. 1 i 3-5 ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 297 Poś).

Opłata za korzystanie ze środowiska może być albo opłatą podstawową albo opłatą podwyższoną.

- Opłata podstawowa - dotyczy zarządzających składowiskiem, jeżeli posiadają wymagane prawem zezwolenie na unieszkodliwianie odpadów lub pozwolenie zintegrowane oraz decyzję zatwierdzającą instrukcję prowadzenia składowiska.

- Opłata podwyższona – naliczana jest w przypadku składowania odpadów na składowisku odpadów bez ww. decyzji, w przypadku magazynowania odpadów bez stosownego zezwolenia lub składowania w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym o odpadach, musi uiszczać opłaty podwyższone. Szczegółowo sytuacje te określa art. 293 ustawy Prawo ochrony środowiska.
- Jeżeli składowane lub magazynowane odpady ulegają zmieszaniu, za podstawę opłaty za korzystanie ze środowiska przyjmuje się rodzaj odpadu, za który jednostkowa stawka opłaty jest najwyższa.
- Powyższe nie obowiązuje w odniesieniu do tych rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny na podstawie obowiązujących przepisów (rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16.01.2015 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. z 2015 r. poz. 110)).

Wysokość opłaty za składowanie odpadów zależy od ilości i rodzaju składowanych odpadów, z tym, że wysokość opłaty podwyższonej zależy od czasu składowanych odpadów.

Opłatę podwyższoną (OP) wylicza się zgodnie ze wzorem:

$$OP = w * s * m * t$$

gdzie:

w - wielokrotność jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku,

m - ilość odpadów umieszczonych niezgodnie z przepisami,

s - stawka opłat za umieszczenie 1 Mg odpadu na składowisku z rozporządzenia opłatowego,

t - ilość dób, przez jakie posiadacz odpadów postępował z odpadami niezgodnie z przepisami.

Jeśli posiadacz odpadów składujący odpady jest zobowiązany do

uiszczenia opłat podwyższonych, to należną opłatę stanowi suma opłat: zwykłej i podwyższonej.

Podmiot wykonuje sprawozdanie wypełniając Załącznik Nr 1 wzoru wykazu oraz Załącznik Nr 5.

WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ O NIEZALEGANIU Z OPŁATAMI ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA - OŚWIADCZENIE O BRAKU KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA I WNIOSEK do pobrania: [TUTAJ](#)

Adres do korespondencji:

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
w Białymstoku
Departament Ochrony Środowiska
ul. Wyszyńskiego 1
15-888 Białystok

Wzór wykazu o korzystaniu ze środowiska (Dz. U. 2009 Nr 97, poza. 816) obowiązujący w okresie od II półrocza 2009 r. do II półrocza 2012 r. (system sprawozdawczości w cyklu półrocznym):

<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20090970816>

Wzór wykazu o korzystaniu ze środowiska (Dz. U. 2014 poz 274) obowiązujący od 2013 r. (system sprawozdawczości w cyklu rocznym): [http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20140000274)

[id=WDU20140000274](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20140000274)